

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

De Munere Concionandi, Exhortandi, Catechizandi - Continens non tantùm praecepta ad artem concionandi discendam accomodata, sed etiam Ideas & Conceptus practicos pro Concionibus in Festis B. V. & SS. Dedicacionis, Patrociniij, Novi Anni, Paschatis, Parasceves; item in Primitiis Sacerdotum,

...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

Cap. II. De virtutibus Catechizantis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48347](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48347)

modo autem audient sine predicante? ait idem Apostolus c. 10. ad Roman.

XI. Ex utilitate hujus muneris; cum enim ea, quæ simplici modo traduntur, facilius capiuntur; ex altera verò parte, quæ Adolescentia semel apprehendit, diutius hæreant, necesse est, ingentes in rempublicam Christianam utilitates ex tali instructione promanare. Certè Joannes Gerson Parisiensis Cancellarius integro libro de hoc munere conscripserat, postquam variis rationibus ostendit, hoc munus neque à suâ Cancellarii, Doctoris Theologiæ, vel ullius in quacunque dignitate constituti Persona alienum, tandem concludit, se vix scire, an utilius & efficacius in ullo officio, quam in hoc occupari possit omnésque aliorum objectiones fusè refutat tomo secundo suorum operum.

XII. Ex damnis, quæ ex Catechismo neglecto oriuntur, & clarè videntur ab ipso DEO Isaia c. 5. his verbis indicata; *Propterea captivus ductus est Populus meus, quia non habuit scientiam, & Nobiles eius interierunt fame (doctrinæ & Verbi divini) & multitudo eius siti exaruit. Propterea dilatarvit infernus animam suam, & aperuit os suum absque ullo termino, & descendent sortes eius, & Populus eius, & sublimes, gloriosusque eius ad eum. Quæ omnia, prohi dolor! nimis impleta nostro sæculo comperiuntur.*

CAPUT II.

DE VIRTUTIBUS CATECHIZANTIS.

I. Prima virtus illius, qui doctrinam Christianam cum optato fructu docere cupit, est *honoris divini Zelus*; si enim à talis Muneris felici successu tota Mundi Salus dependeret, an non summa cum diligentia in id Catechista incumberet? atqui plurius faciendus est honor & gloria DEI, quàm omnium Hominum & Angelorum, etiam possibilium Salus; Cum ergo honor iste DEI plurimum ab hac instructione Parvulorum dependeat, ut constat, an non summa cum alacritate eandem suscipere debebit Catechista?

II. Secunda est *Zelus animarum*; hic enim suadet, ut quàm studiosissimè Salus animarum procuretur, non potest autem hæc melius & efficacius à Catechista procurari, quàm

si exemplum S. Tobiae Senioris secutus ab Infancia Parvulos DEUM agnoscere, & timere doceat; tum quia sic meritorum sibi cumulum ingentem praeprabunt; tum quia sic viam virtutis ingressi, etiam, cum lenuerint, non facile recedent ab ea.

III. Tertia virtus est *Intentio pura*, quâ nihil praeter DEI beneplacitum & honorem, & ipsarum Animarum salutem quærat; sic enim & magnam in hoc munere obeundo alacritatem concipiet; &, dum in modico fidelis est, dignus efficietur, etiam ad majora ac præstantiora munera perficienda copiosam à DEO gratiam accipere.

IV. Quarta est *Orationis Studium*: cum enim Catechista quasi Nutricis munere fungatur juxta illud S. Pauli 1. ad Cor. 3. *Tanquam parvulis in Christo lac vobis potum dedi, non escam; nondum enim poteratis; merito ex aula cœlestis cibum divini auxiliij petere debet, quo mediante lac istud conficere, & cum fructu Parvulis offerre queat.*

V. Quinta est *Humilitas*: per quam tum suis viribus diffidat, & doctrinæ à S. Paulo 1. Cor. 3. propositæ meminerit: *Neque qui plantat, est aliquid; Neque qui rigat; Sed qui incrementum dat DEVS*: tum etiam non dedignetur cum Parvulis tanquam inæqualibus agere. Certè per hanc humilitatem faciet impleri id quod S. Franciscus Seraphicus dicere solebat: *Qua sterilis erat (in oculis Hominum) peperit plurimos; & qua multos habebat (ad speciem, ob plausum majorem, quam fructum) infirmata est.*

VI. Sexta est *Prudentia*, quâ se accommodet ingenio & Naturæ Parvulorum, & omnibus omnia fiat, ut omnes lucrifaciat. Loquatur ergo ut Parvulus, id est, simplicem proponendi modum eligat, & omnem Personæ gravitatem in hoc actu deponat.

VII. Septima est *Mansuetudo*, quâ omnes indignationis motus ex Parvulorum incititia vel negligentia oriri solitos comprimat; quin potius errantes animet, ac Spe de ipsorum secutura emendatione concepta soletur. Hic profectò, si unquam meminisse debet Catechista illorum Christi verborum Matt. 11. *Discite à me, quia mitis sum, & humilis corde; & invenietis requiem (temporalem scilicet & æternam) animabus vestris*, id est, vestræ curæ commissis.

VIII. Osta.

VIII. Octava est *Spes & Fiducia* de divino auxilio; si enim Christus, cum suos Apostolos ad Ethnicos Catechizandos misit, promisit, se cum illis ubique futurum, quidni idem auxilium sperare possit Catechista in rudibus instruendis & efformandis occupatus?

IX. Nona est *Patientia*, quâ molestias in tali Munere frequenter, imò assidue ferè occurrentes patienter & fortiter sustineat, memor semper sententiæ à Servatore Matt. 25. prolatae: *Quod uni ex minimis meis fecistis, mihi fecistis.*

X. Decima est *Liberalitas*, quam tum erga DEUM exhibeat, summâ industria & alacritate hoc munus ob illius honorem & amorem obeundo; tum erga ipsos Parvulos, quâ verbis & laudibus; quâ munusculis variis eorundem diligentiam liberaliter remunerando: Hic profectò qui largè seminat, largè & metet de benedictionibus divinis tam in hoc Sæculo, quàm futuro.

XI. Undecima denique virtus est *constantia*: quâ nihil de fervore & studio in hoc munere exequendo remittat, etiam si non appareat, vel sequatur speratus fructus, nam 1. non minus meritum inde reportabit, quàm si maximus fructus fuisset secutus. 2. Spem justissimam concipere poterit, fructum optatum suo tempore securum, & nunc perinde ut semen sub terra radicem figere. 3. Sat magnum operæ pretium est, si vel in una, alterâve Persona fructus aliquis, quod plerùmque contingit, subsecutus est, cetè S. Ignatius Lojola totum laborem, quem in domo pro Meretricibus conversis erigenda susceperat, optimè collocatum purabat, si aliqua talium Mulierum vel unica nocte à consueto scelere abstinuisset.

CAPUT III.

DE PRAXI SEU MODO CATECHIZANDI.

Circa hunc triplicis generis industriæ observandæ occurrunt, quorum aliqua ante catechizationem, alia intra ipsam, & alia denique eâ absolutâ exercendæ sunt.

CAPUT III.